

ВТОРА ГЛАВА

ПОПЪЛНАТИЯТ ХАЙДУТИН - ЗА СЕМАНТИКАТА НА ХАЙДУШКИЯ ФОЛКЛОР

В тази част ще направя опит да разгледам проблема за отношението мит и история в хайдушкия фолклор като вариант на фолклорната история, и по-точно, в конкретното ѝ тематично проявление като фолклорна хайдушка история.

От изложеното дотук е ясно, че хайдушкият фолклор съхранява определена информация, знания и представи, които възпроизвежда във всеки един етап от своето развитие съобразно художествените си принципи. А това предполага и „актуализация“ на тази информация във всеки от тези етапи.

В този процес активно участват наследените и съхранени в различна степен митологични знания и представи. Защото, независимо от отдалечеността от древността, архаиката битова в епическата класика в различни форми и степени - от съдържание, свързано с мита и обряда, до следи, които само загатват за архаичното минало.¹ Може определено да се каже, че в хайдушкия фолклор са налице такива следи, които се превръщат във форма на новото.²

Наличието на следи от архаично мислене в хайдушкия фолклор е обусловено и от същността му на наследник на предхождащите го фолклорни цикли, в които архаиката е факт.³

Към този проблем трябва да се подхожда с ясното съзнание, че митичното в хайдушкия фолклор постепенно добива други измерения и е само един от елементите в художествените образи, повече е средство за формиране на отношение към исторически личности и събития в съответствие с потребностите и изискванията спрямо героиката